

REPUBLICA MOLDOVA
Consiliul Superior al Magistraturii
JUDECĂTORIA SOROCA
Sediul Central

or. Soroca, str. Independenței 62, tel. (0-230) 2-23-56; tel.(fax) (0-230) 2-24-96;

e-mail : jsr@justice.md

Curtea Constituțională a Republicii Moldova

Adresă: mun. Chișinău

str. Alexandru Lăpușneanu 28

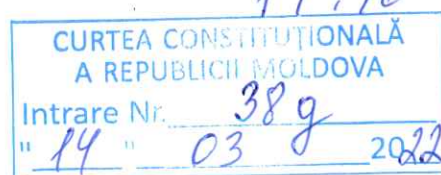
Prin prezenta Judecătoria Soroca (sediul central), Vă remite copia încheierii nr. 2i-2/18 din 15.12.2021, copia încheierii nr. 2i-2/18 din 24 decembrie 2021 și sesizarea privind excepției de neconstituționalitate cu anexe.

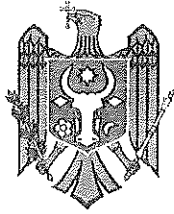
Anexă:

- Copia încheierii nr. 2i-2/18 din 15.12.2021 - 2 file. ✓
- Copia încheierii nr. 2i-2/18 din 24.12.2021 - 1 filă.
- Sesizare – 11 (unsprezece) file.

Judecător

Olga Jamba

MINISTERUL JUSTIȚIEI AL REPUBLICII MOLDOVA
Uniunea Administratorilor Autorizați din Moldova
Administrator Autorizat
Bostan Nicolae

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28
MD 2004, Republica Moldova

SESIZARE
PRIVIND EXCEȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție

Autorul sesizării: Administrator Autorizat Nicolae Bostan

**Funcția: Administratorul insolvenței
ÎIS „Acva Nord” (în proces de insolvență)**

II – OBIECTUL SESIZĂRII

1. Controlul constituționalității sintagmei: „La cererea [...] **a administrației publice centrale de specialitate sau autorităților administrației publice locale (în cazul intentării procesului de insolvabilitate în privința întreprinderii de stat care a fost fondată de către organul central de specialitate sau a întreprinderii municipale care a fost fondată de autoritatea administrației publice locale, sau a întreprinderii în al cărei capital statutar statul deține mai mult de 35% din pachetul de acțiuni)**...” de la art. 71, alin. (1) a Legii insolvabilității, nr. 149 din 29.06.2012 (în vigoare până la 14.09.2020).

2. Declararea neconstituțională a sintagmei: „La cererea [...] **a administrației publice centrale de specialitate sau autorităților administrației publice locale (în cazul intentării procesului de insolvabilitate în privința întreprinderii de stat care a fost fondată de către organul central de specialitate sau a întreprinderii municipale care a fost fondată de autoritatea administrației publice locale, sau a întreprinderii în al cărei capital statutar statul deține mai mult de 35% din pachetul de acțiuni)**...” de la art. 71, alin. (1) a Legii insolvabilității, nr. 149 din 29.06.2012 (în vigoare până la 14.09.2020).

III – CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

Prin hotărârea Curții de Apel Bălți din 05.02.2016 a fost constatată insolvabilitatea ÎIS”Acva Nord” și intentată procedura de insolvabilitate în privința acesteia.

Prin hotărârea Judecătorei Soroca din 19.09.2018 a fost confirmat planul procedurii de restructurare al debitorului ÎIS”Acva-Nord” și în calitate de responsabil de executarea planului de restructurare a fost desemnat administratorul autorizat Bostan Nicolae.

La data de 18.10.2019 ex-fondatorul debitorului ÎIS „Acva Nord” – Agenția „Apele Moldovei” a înaintat cerere privind destituirea administratorului insolvabilității. Deși, potrivit Hotărârii Guvernului nr. 902 din 17.11.2017 „cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Proprietății Publice”, publicată la data de 10.11.2017 în Monitorul Oficial nr. 390-395, fondator al debitorului ÎIS „Acva Nord” este Agenția Proprietății Publice din subordinea Guvernului RM.

La moment cererea privind destituirea administratorului insolvabilității este pe rolul Judecătorei Soroca, instanță pe rolul căreia se află în procedură, procesul de insolvabilitate intentat față de ÎIS „Acva Nord”

Respectiv, instanța de insolvabilitate, la soluționarea cererii privind destituirea administratorului insolvabilității al ÎIS „Acva Nord”, urmează să aplice prevederile art. 71 alin. (1) a Legii insolvabilității constituționalitatea cărora administratorul autorizat Bostan Nicolae le contestă prin prezenta cerere, fiind în contradicție cu prevederile art. 16, 20, 23, 54 a Constituției Republicii Moldova, art. 1, 6 din

Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Ține de menționat că articolul 71 a Legii insolvenței a fost modificat prin LP141 din 16.07.20, MO205-211/14.08.20, respectiv la moment, art. 71, alin. (1) a Legii insolvenței se prezintă în modul următor: „*La cererea comitetului creditorilor, a adunării creditorilor, instanța de insolvență poate destitui administratorul/lichidatorul din motive întemeiate, inclusiv dacă:...*”.

Cu toate acestea, luând în considerare că, Agenția „Apele Moldovei” a depus cererea privind destituirea administratorului provizoriu la data de 18.10.2019 când erau în vigoare prevederile normei vechi, urmează ca aceasta să fie aplicată de către instanța de insolvență la examinarea cererii.

În aceste sens menționăm că, în jurisprudența Curții se constată că, având în vedere natura excepției de neconstituționalitate, **ea poate fi ridicată atât în privința actelor în vigoare, cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, cât și în privința actelor care nu mai sunt în vigoare**, dacă sub imperiul acestora s-au născut raporturi juridice care continuă să producă efecte, iar norma este aplicabilă în raporturile juridice litigioase și este determinantă pentru soluționarea cauzei.

NORMA DE DREPT SUPUSĂ VERIFICĂRII CONSTITUȚIONALITĂȚII.

Prezenta sesizare are drept obiect de examinare sintagma contestată de la art. 71, alin. (1) a Legii insolvenței (în vigoare până la 14.09.2020), dat fiind faptul că această reglementare contravine articolelor 16, 20, 23, 54 din Constituția Republicii Moldova, normele contestate ca neconstituționale fiind următoarele:

Articolul 71. Destituirea și demisia administratorului/lichidatorului

„La cererea [...] a administrației publice centrale de specialitate sau autorităților administrației publice locale (în cazul intentării procesului de insolvență în privința întreprinderii de stat care a fost fondată de către organul central de specialitate sau a întreprinderii municipale care a fost fondată de autoritatea administrației publice locale, sau a întreprinderii în al cărei capital statutar statul deține mai mult de 35% din pachetul de acțiuni)...”

Cadrul normativ pertinent.

I. Constituția Republicii Moldova adoptată la 29.07.1994, republicată la 29.03.2016.

Articolul 16 Egalitatea

(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

Articolul 20 Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Articolul 23 Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Articolul 54 Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrîngerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrîngerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

II. Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

Articolul 1. Obligația de a respecta drepturile omului.

Înaltele Părți contractante recunosc oricărei persoane aflate sub jurisdicția lor drepturile și libertățile definite în titlul I al prezentei convenții.

Articolul 6. Dreptul la un proces echitabil.

Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărîrea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia în interesul moralității, al ordinii publice ori la securității naționale [...].

III. Prevederile relevante ale Legii insolvențității, nr. 149/2012:

Articolul 1. Scopul și domeniul de reglementare

(2) Prezenta lege este aplicabilă persoanelor juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, întreprinzătorilor individuali, inclusiv titularilor de patentă de întreprinzător, societăților de asigurări, organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare, companiilor fiduciare, organizațiilor necomerciale, înregistrate în Republica Moldova în modul stabilit, precum și maselor succesoriale lăsate de persoanele fizice, indiferent de faptul dacă desfășurau sau nu activitate de întreprinzător.

Articolul 4 Participanții la procesul de insolvențitate

(1) Participanți la procesul de insolvențitate sînt: administratorul provizoriu, administratorul insolvențității, lichidatorul, creditorii, adunarea creditorilor, comitetul creditorilor, debitorul sau, după caz, reprezentantul debitorului, alte organe și persoane stabilite în prezenta lege.

Articolul 53 Reprezentarea drepturilor creditorilor

(1) În cadrul derulării procedurilor de insolabilitate, interesele tuturor creditorilor sînt reprezentate de adunarea creditorilor și de comitetul creditorilor, instituite în baza prezentei legi.

(2) Toate acțiunile împotriva debitorului sînt exercitate în numele creditorilor de către adunarea creditorilor și de comitetul creditorilor, cu excepția cazurilor în care prezenta lege prevede în mod expres exercitarea dreptului de către creditor în mod individual.

Articolul 63 Desemnarea administratorului insolabilității

(1) Administratorul insolabilității și administratorul provizoriu (denumiți în continuare administrator) sînt persoane fizice desemnate de către instanța de insolabilitate să exercite atribuțiile prevăzute de lege în perioada de observație, în procesul de insolabilitate și în procedura de restructurare a debitorului.

(2) Lichidatorul este o persoană fizică desemnată de către instanța de insolabilitate să conducă activitatea debitorului în cadrul procedurii falimentului și al procedurii simplificate a falimentului și să exercite atribuțiile stabilite de lege sau de instanța de judecată.

(3) Administratorul și lichidatorul își exercită activitatea conform prevederilor legii.

Articolul 88 Reprezentarea debitorului în procedura de insolabilitate

(1) După intentarea procedurii de insolabilitate sau a procedurii falimentului, adunarea generală a acționarilor/asociaților debitorului va desemna pe cheltuiala lor un reprezentant persoană fizică pentru a reprezenta interesele debitorului și ale acționarilor/asociaților acestora și pentru a participa la procedură din contul debitorului.

(2) Dacă nu este desemnat un astfel de reprezentant în termen de 10 zile lucrătoare din data publicării hotărîrii privind intentarea procedurii de insolabilitate sau a procedurii falimentului, instanța de insolabilitate desemnează un reprezentant al debitorului din rîndul persoanelor specificate la art. 247.

(3) Reprezentantul debitorului are următoarele atribuții:

a) exprimă intenția debitorului de a propune un plan al procedurii de restructurare în condițiile prezentei legi;

b) formulează contestații în cadrul procedurii reglementate de prezenta lege;

c) după intrarea în procedura de insolabilitate sau în procedura falimentului, participă la inventar, semnînd actul, primește raportul final și bilanțul de închidere, participă la adunarea convocată pentru soluționarea obiecțiilor și aprobarea raportului;

d) participă la adunările creditorilor;

e) primește notificarea privind închiderea procedurii.

(4) După ridicarea dreptului de administrare, debitorul este reprezentat de administratorul insolabilității/lichidator, care îi conduce și activitatea comercială, iar mandatul reprezentantului debitorului va fi redus la reprezentarea intereselor acționarilor/asociaților.

Articolul 74 Efectele intentării procedurii de insolabilitate

(1) Prin hotărîre de intentare a procedurii de insolabilitate, dreptul debitorului de a administra și de a dispune de bunurile incluse în masa debitoare este transmis administratorului insolabilității/lichidatorului.

Articolul 75(alte efecte)

(1) Din momentul intentării procedurii de insolvență:

a) activitatea organelor de conducere ale debitorului se suspendă;

e) asociații (acționari, membri) debitorului nu au dreptul la separarea cotei de participație din masa debitoare în legătură cu ieșirea sau cu excluderea debitorului din lista asociaților (acționarilor, membrilor) sau la partajarea averii lui;

f) răscumpărarea sau procurarea de către debitor a acțiunilor plasate, sau achitarea contravalorii părții de participație este interzisă;

g) achitarea dividendelor, efectuarea altor plăți legate de valorificarea hârtiilor de valoare, achitarea veniturilor pe cotele de participație, distribuirea profitului între asociații (membrii) debitorului sînt interzise.

Articolul 246 Membrii organelor de conducere ale debitorului

(1) În sensul prezentei legi, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfășoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei țărănești (de fermier), administratorii societăților comerciale, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii și membrii comisiilor de lichidare, contabilii.

IV. Prevederile relevante al Codului civil, sunt următoarele.

Articolul 1. Principiile legislației civile

(1) Legislația civilă este întemeiată pe recunoașterea egalității participanților la raporturile reglementate de ea, protecția vieții intime, private și de familie, recunoașterea inviolabilității proprietății, a libertății contractuale, protecția bunei-credințe, protecția consumatorului, recunoașterea inadmisibilității imixtunii în afacerile private, necesității de realizare liberă a drepturilor civile, de garantare a restabilirii persoanei în drepturile în care a fost lezată și de apărare a lor de către organele de jurisdicție competente.

(2) Drepturile civile pot fi limitate prin lege organică doar în temeiurile prevăzute de Constituția Republicii Moldova.

V. Prevederile relevante ale Codului de procedură civilă nr. 225/30-05-2003 sun următoarele:

Articolul 22 Egalitatea în fața legii și a justiției

(1) Justiția în cauzele civile se desfășoară pe principiul egalității tuturor persoanelor, independent de cetățenie, rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere, origine socială, serviciu, domiciliu, loc de naștere, precum și al egalității tuturor organizațiilor, indiferent de tipul de proprietate și forma de organizare juridică, subordonare, sediu și de alte circumstanțe.

(2) Privilegiile procesuale ale persoanelor care beneficiază de imunitatea răspunderii civile se stabilesc de prezentul cod și de alte legi, de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

Articolul 26 Contradictorialitatea și egalitatea părților în drepturile procedurale

(1) Procesele civile se desfășoară pe principiul contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale.

(2) Contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel încât părțile și ceilalți participanți la proces să aibă posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în proces, de a alege modalitățile și mijloacele susținerii ei de sine stătător și

independent de instanță, de alte organe și persoane, de a-și expune opinia asupra oricărei probleme de fapt și de drept care are legătură cu cauza dată judecării și de a-și expune punctul de vedere asupra inițiativelor instanței.

(3) Instanța care judecă cauza își păstrează imparțialitatea și obiectivitatea, creează condiții pentru exercitarea drepturilor participanților la proces, pentru cercetarea obiectivă a circumstanțelor reale ale cauzei.

(4) Egalitatea părților în drepturile procedurale este garantată prin lege și se asigură de către instanță prin crearea posibilităților egale, suficiente și adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedurale pentru susținerea poziției asupra circumstanțelor de fapt și de drept, astfel încât nici una dintre părți să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă.

Articolul 27 Disponibilitatea în drepturi a participanților la proces

(1) Disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

(2) Instanța nu admite dispunerea de un drept sau folosirea modalității de apărare dacă aceste acte contravin legii ori încalcă drepturile sau interesele legitime ale persoanei.

Articolul 355 Competența jurisdicțională a instanțelor judecătorești în cauzele de declarare a insolvabilității

Cererea de declarare a insolvabilității se depune la judecătoria competentă în conformitate cu prevederile prezentului cod și ale altor legi.

Articolul 356 Examinarea cererii

Cererea de declarare a insolvabilității se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolvabilității.

IV – EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

I. Prevederea legală contestată prin prezenta cerere, raportată la normele relevante ale Constituției și celorlalte prevederi legale invocate în prezenta cerere, nu corespunde criteriilor de calitate a legii: de previzibilitate și accesibilitate, nefiind formulată cu suficientă precizie, acțiunile permise subiecților din norma contestată nu este adecvată, necesare și proporțională cu celelalte norme prin care se urmărește respectarea drepturilor participanților la procesul de insolvabilitate, fiind astfel contrare art. 23 din Constituție.

Totodată aceasta încalcă vehemente principiul echității și egalității participanților la proces, oferind careva atribuții nejustificate asociațiilor întreprinderilor de stat în coraport cu asociații/fondatorii celorlalte întreprinderi (ÎI, SRL, SA, GȚ etc.).

În acest sens, autorul cererii menționează că în Hotărârea nr. 17 din 10 mai 2017 Curtea Constituțională a statuat că:

"Curtea menționează că dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle sale, consacrat în articolul 23 alin.(2) din Constituție, implică adoptarea de către legiuitor a unor legi accesibile, previzibile și clare.

Concomitent, Curtea constată, prin prisma articolului 54 alin. (3) din Constituție, că această garanție constituțională nu poate fi restrânsă.

Pentru a corespunde celor trei criterii de calitate - accesibilitate, previzibilitate și claritate - norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art. 23 din Constituție [...].

Curtea reține că previzibilitatea și claritatea constituie elemente sine qua non ale constituționalității unei norme, care în activitatea de legiferare nicidecum nu pot fi omise.

Conform testului de proporționalitate, măsura luată trebuie să fie adecvată - să poată în mod obiectiv să ducă la îndeplinirea scopului, necesară - indispensabilă pentru îndeplinirea scopului, și proporțională - să asigure justul echilibru între interesele concrete pentru a fi corespunzătoare scopului urmărit". (§67-70, 89).

II. Articolul 1 alin. (1) coroborat cu art. 53 alin. 1 și 2 a Legii insolvențabilității stabilește cert că procedura de insolvențabilitate fiind o procedură colectivă de satisfacere a creanțelor creditorilor, în cadrul acesteia, interesele tuturor creditorilor sunt reprezentate de Adunarea creditorilor și de Comitetul creditorilor, anume aceștia și exercită împotriva debitorului toate acțiunile, iar reprezentantul debitorului, după înlăturarea administratorului de la conducere, are mandat doar de reprezentare a intereselor acționarilor/asociaților (art. 88 alin. 4 a Legii insolvențabilității).

În conformitate cu art. 34, art. 56 și art. 61 a Legii insolvențabilității, persoane împuternicite să propună candidatura administratorului provizoriu/administratorului insolvențabilității/lichidatorului sunt creditorul care înaintează cererea introductivă și/sau instanța de insolvențabilitate din oficiu, totodată după intentarea procesului de insolvențabilitate pot propune candidatura pentru înlocuirea administratorului insolvențabilității adunarea creditorilor/după caz comitetul creditorilor sau instanța de insolvențabilitate, totodată, adunarea creditorilor/comitetul creditorilor/instanța de insolvențabilitate sunt participanții la proces care supraveghează activitatea administratorului insolvențabilității/lichidatorului. În această ordine de idei și accepție, persoanele vizate în prezentul alineat sunt și ar fi în drept de a înainta cereri de destituire a administratorului insolvențabilității/lichidatorului.

III. Organele de conducere a debitorului sunt înlăturate de la gestiunea întreprinderii din momentul emiterii hotărârii de intentare a procesului de insolvențabilitate față de debitor.

Coroborând normele juridice inserate la art. 34 – 35 și art. 74 – 75 a Legii insolvențabilității se desprinde faptul că, odată cu intentarea procesului de insolvențabilitate față de debitorii insolvențabili, organele de conducere (prevăzute la art. 247 Legea insolvențabilității) sunt înlăturate de la gestiunea întreprinderii, le sunt suspendate împuternicirile iar actele întocmite de aceștia după intentare procesului de insolvențabilitate sunt nule.

Cu referire la asociații și fondatorii debitorilor insolvari ține de concretizat că în conformitate cu articolul 88 al Legii insolvariității, într-u urmărirea intereselor acestora se desemnează de către instanța de insolvaritate un reprezentant al debitorului persoană fizică. Anume reprezentantul debitorului persoană fizică desemnat de către instanța de insolvaritate are statutul și calitatea de participant la proces în sensul art. 4 a Legii insolvariității. Pe cale de consecință, asociații/fondatorii nu dețin calitatea de participanți ai procesului de insolvaritate.

IV. În raporturile juridice de drept comun (civile) statul este pe picior de egalitate cu ceilalți participanți.

Particularitățile dreptului privat: Apără și promovează interesele particularilor (persoane fizice și juridice); Normele juridice specifice dreptului privat sînt normele dispozitive (ce se poate, ce se permite); Metoda specifică dreptului privat este metoda coordonării voinței și interesului părții; În raporturile de drept privat statul de regulă nu participă, cu excepția cazurilor de judecare și arbitrare a litigiilor între particulari; în raporturile de drept privat participanții, se află pe poziții de egalitate.

Astfel, Legea insolvariității fiind o lege specială de drept privat conține reglementări material-procedurale care reglementează ordinea examinării dosarelor de insolvaritate și desfășurarea procesului de insolvaritate. În cadrul procesului de insolvaritate au aplicabilitate principiile din codul de procedură civilă, precum accesul liber la justiție, egalitatea în fața legii și a justiției, contradictorialității și egalității în drepturile procedurale etc.

Sub acest aspect, în situația generată apare o controversie în drepturile procedurale ale părților, or, în ipoteza întreprinderilor (SRL, SA, ÎI, GȚ etc.) asociații/fondatorii sunt înlăturați de la gestiunea întreprinderii și nu au careva drepturi în sensul înaintării cererilor de destituire a administratorului insolvariității/lichidatorului.

Oferirea dreptului de a înainta cereri privind destituirea administratorului insolvariității/lichidatorului administrației publice centrale de specialitate sau autorităților administrației publice locale în cazul intentării procesului de insolvaritate față de întreprinderile de stat, constituie o încălcare vădită, a prevederilor art. 16, 20, 23 din Constituția Republicii Moldova și a principiilor egalității în drepturile procedurale și echității în fața legii.

La fel apare această ingerință și în cazul Societăților pe Acțiuni la care statul deține mai mult de 35% din pachetul de acțiuni, or, ceilalți acționari sunt lipsit de acest drept.

Reiterăm că statul în cadrul derulării procesului de insolvaritate, nu vine cu putere autoritară dar este pe picior de egalitate cu toți participanții la procesul de insolvaritate, respectiv, oferirea acestor drepturi/privilegii în coraport cu alți (asociații/fondatori) sunt nejustificate și inechitabile.

Mai mult, acțiunile permise acestor subiecți din norma contestată de a înainta cerere privind destituirea administratorului insolvariității/lichidatorului - **nu sunt adecvate, necesare și proporționale** cu interesele creditorilor validați în cadrul procesului de insolvaritate care au putere decizională în desfășurarea/demararea/evoluarea procesului de insolvaritate.

V. Prezintă importanță deosebită la acest capitol și faptul că, legiuitorul a efectuat modificări la art. 71, alin. (1) a Legii insolvariității, prin Legea

Parlamentului nr. 141 din 16.07.20, MO205-211/14.08.20 art.456 care a intrat în vigoare începând cu 14.09.2020.

Articolul 71, alin. (1) a Legii insolvenței în redacția nouă se prezintă în modul următor: „*La cererea comitetului creditorilor, a adunării creditorilor, instanța de insolvență poate destitui administratorul/lichidatorul din motive întemeiate, inclusiv dacă:...*”

Totodată a fost introdus alineat nou și anume (1¹) care prevede: „*În temeiul alin. (1) lit. c) - e), instanța de insolvență poate destitui administratorul/lichidatorul din oficiu.*”

Prin urmare, în corespundere cu prevederile noi ale art. 71 a Legii insolvenței, persoane investite cu dreptul de a destitui administratorul insolvenței sunt exclusiv adunarea creditorilor, comitetul creditorilor sau instanța de insolvență din oficiu. Alți participanți ai procesului și/sau părți, la moment, nu dispun de acest drept.

V – CERINȚELE SESIZĂRII

Reieșind din motivele expuse supra, fiind constatate toate cele 4 condiții necesare pentru a sesiza Curtea Constituțională, în temeiul art. 121 CPC, articolului 135 alin. 1 lit. a) și g) din Constituție, precum și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională, administratorul autorizat Nicolae Bostan, respectuos

SOLICITĂ:

1. Primirea și admiterea spre examinare în fond a Sesizării privind excepția de neconstituționalitate ridicată.

2. A supune controlului constituționalității sintagma: „La cererea [...] a administrației publice centrale de specialitate sau autorităților administrației publice locale (în cazul intentării procesului de insolvență în privința întreprinderii de stat care a fost fondată de către organul central de specialitate sau a întreprinderii municipale care a fost fondată de autoritatea administrației publice locale, sau a întreprinderii în al cărei capital statutar statul deține mai mult de 35% din pachetul de acțiuni)...” de la art. 71, alin. (1) a Legii insolvenței, nr. 149 din 29.06.2012 (în vigoare până la 14.09.2020).

3. A declara neconstituțională sintagma: „La cererea [...] a administrației publice centrale de specialitate sau autorităților administrației publice locale (în cazul intentării procesului de insolvență în privința întreprinderii de stat care a fost fondată de către organul central de specialitate sau a întreprinderii municipale care a fost fondată de autoritatea administrației publice locale, sau a întreprinderii în al cărei capital statutar statul deține mai mult de 35% din pachetul de acțiuni)...” de la art. 71, alin. (1) a Legii insolvenței, nr. 149 din 29.06.2012 (în vigoare până la 14.09.2020).

DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA

Declar pe onoare că informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

16.12.2020

mun. Chișinău

Nicolae Bostan
Administratorul insolvenței
ÎIS „Acva Nord”

ÎNCHEIERE

15 decembrie 2021

mun. Soroca

Judecătoria Soroca (sediul central)
Instanța de insolabilitate, în componența
Președintelui de ședință, judecător Olga Jamba
Grefier: Cojocaru Daniel

Examinînd în ședință de judecată publică, cauza de insolabilitate intentată față de ÎIS "Acva-Nord",

A CONSTATAT:

Prin Hotărîrea Curții de Apel Bălți din 05 februarie 2016, a fost constatată insolabilitatea ÎIS "Acva-Nord" și intentată procedura de insolabilitate în privința acesteia.

Prin Hotărîrea Judecătoria Soroca din 19 septembrie 2018 a fost confirmat planul procedurii de restructurare al debitorului ÎIS "Acva-Nord", în calitate de administrator al planului de restructurare fiind desemnat administratorul autorizat Bostan Nicolae.

În cadrul ședinței de judecată din 18 noiembrie 2021, la care a fost preconizată examinarea cererii de destituire al administratorului ÎIS "Acva-Nord" depusă de Agenția "Apele Moldovei", de către administratorul planului de restructurare al ÎIS "Acva-Nord", administratorul autorizat Bostan Nicolae a fost prezentată instanței de insolabilitate cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în ordinea prevederilor art. 12¹ CPC.

Solicită administratorul insolabilității ÎIS "Acva-Nord", sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova, privind examinarea constituționalității sintagmei "La cererea administrației publice locale (în cazul intentării procesului de insolabilitate în privința întreprinderii de stat care a fost fondată de către organul central de specialitate sau a întreprinderii municipale care a fost fondată de autoritatea administrației publice locale, sau al întreprinderii în a cărei capital statutar statul deține mai mult de 35% din pachetul de acțiuni)...din art. 71 alin. (1) al Legii insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012.

În motivarea cererii administratorul planului de restructurare a invocat că în procedura Judecătoria Soroca, ca instanță de insolabilitate se află pe rol cererea privind destituirea administratorului insolabilității ÎIS "Acva-Nord", Bostan Nicolae, depusă de către Cojocaru Alexandru, reprezentant al Agenției "Apele Moldovei". Cererea privind destituirea administratorului insolabilității a fost întemeiată în esență pe prevederile art. 63, 71, 72 al Legii insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012.

Totodată, în procedura Judecătoria Soroca, ca instanță de insolabilitate se află pe rol cererea introductivă înaintată de către creditorul Mocanu Serghei privind intrarea în faliment a debitorului ÎIS "Acva-Nord". Cererea introductivă privind intrarea în faliment a debitorului ÎIS "Acva-Nord" a fost întemeiată în esență pe prevederile art. 217 al Legii insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012.

Respectiv, la soluționarea acestei cereri privind destituirea administratorului insolabilității și a cererii introductive privind intrarea în faliment a debitorului ÎIS "Acva-Nord", instanța de insolabilitate urmează să aplice prevederile art. 71 alin. (1) al Legii insolabilității (în vigoare pînă la 14 septembrie 2020) și art. 217 alin. (1) al Legii insolabilității, constituționalitatea cărora administratorul insolabilității ÎIS "Acva-Nord" o contestă, fiind în contradicție cu prevederile art. 16, 20 și 26 al Constituției Republicii Moldova, art. 1 și 6 CEDO.

Fiind pusă în discuție cererea înaintată administratorul insolabilității ÎIS "Acva-Nord", administratorul autorizat Bostan Nicolae, a insistat asupra admiterii acesteia.

Reprezentantul petiționarului Agenția "Apele Moldovei" a invocat că deși consideră că această cerere este o metodă de a tergiversa examinarea chstionii dedate judecării, totuși instanța de judecată urmează a examina întrunirea condițiilor prevăzute de art. 12¹ CPC, și nicidecum constituționalitatea normelor contestate.

Reprezentantul creditorului SA "Furnizarea Energiei Electrice Nord" a susținut poziția administratorului insolabilității.

Reprezentantul creditorului Serviciul Fiscal de Stat a lăsat la discreția instanței.

Audiind poziția participanților la proces, studiind materialele cauzei, instanța de insolvență consideră necesar de a admite cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate înaintată de administratorul insolvenței ÎIS "Acva-Nord", din considerentele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (4) al Legii insolvenței, nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Potrivit prevederilor art. 5 alin. (3) și (5) lit. d) al Legii insolvenței instanța pe al cărei rol se află cauza de insolvență examinează din oficiu toate circumstanțele relevante cauzei. Principalele competențe ale instanței de insolvență în cadrul prezentei legi sînt: d) destituirea sau acceptarea cererii de demisie a administratorului insolvenței/lichidatorului.

Conform art. 4 CPC, sarcinile procedurii civile constau în judecarea justă, în termen rezonabil, a cauzelor de apărare a drepturilor încălcate sau contestate, a libertăților și a intereselor legitime ale persoanelor fizice și juridice și asociațiilor lor, ale autorităților publice și ale altor persoane care sînt subiecte ale raporturilor juridice civile, familiale, de muncă și ale altor raporturi juridice, precum și în apărarea intereselor statului și ale societății, în consolidarea legalității și a ordinii de drept, în prevenirea cazurilor de încălcare a legii.

În conformitate cu prevederile art. 12¹ alin. (1) și (2) CPC, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărîrilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională. La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitîndu-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; d) nu există o hotărîre anterioară a Curții Constituționale avînd ca obiect prevederile contestate.

Potrivit prevederilor art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, Curtea Constituțională: a) exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărîrilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

În cadrul cercetării temeiniciei cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate s-a constatat cu certitudine Prin Hotărîrea Curții de Apel Bălți din 05 februarie 2016, a fost constatată insolvența ÎIS "Acva-Nord" și intentată procedura de insolvență în privința acesteia.

Prin Hotărîrea Judecătorei Soroca din 19 septembrie 2018 a fost confirmat planul procedurii de restructurare al debitorului ÎIS "Acva-Nord", în calitate de administrator al planului de restructurare fiind desemnat administratorul autorizat Bostan Nicolae.

La 18 octombrie 2019, în cadrul Judecătorei Soroca (sediul central) parvine cererea fondatorului Agenția "Apele Moldovei" din cadrul Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și a Mediului Republicii Moldova, privind destituirea administratorului insolvenței ÎIS "Acva-Nord", cererea dată fiind motivată juridic conform prevederilor art. 63, 71 și 72 al Legii insolvenței, nr. 149 din 29 iunie 2012.

Prin Încheierea Judecătorei Soroca (sediul central) din 20 ianuarie 2021, examinarea chestiunii menționate a fost încetată.

Prin Decizia Curții de Apel Bălți din 04 iunie 2021 Încheierea Judecătorei Soroca (sediul central) din 20 ianuarie 2021 a fost casată cu restituirea spre judecare.

Verificînd întrunirea criteriilor prevăzute la art. 12¹ CPC instanța de insolvență constată că prevederile art. 71 alin. (1) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012 (în vigoare pînă la operarea modificărilor din 14 septembrie 2020), intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, inițiatorul cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate dispune de capacitatea procesuală necesară și se bucură de acest drept procesual în virtutea prevederilor Legii insolvenței, prevederile legale a căror constituționalitate se contestă urmează a fi aplicate la examinarea chestiunii de date judecătorești și, potrivit informației afișate în baza de date al Curții Constituționale (CCDOC), prevederile art. 71 alin. (1) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012 (în vigoare pînă la operarea modificărilor din 14 septembrie 2020), anterior nu a constituit obiect al controlului constituționalității.

Prin urmare, avînd în vedere faptul că sunt întrunite în totalitate condițiile prevăzute de lege în sensul dat, instanța de insolvență consideră necesar de a admite cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate înaintată de administratorul insolvenței ÎIS "Acva-Nord", administratorul autorizat Bostan Nicolae privind exercitarea controlului constituționalității prevederilor art. 71 alin. (1) al al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012 (în vigoare pînă la operarea modificărilor din 14 septembrie 2020), avînd următorul conținut "La cererea (...) a administrației publice centrale de specialitate sau autorităților administrației publice locale (în cazul intentării procesului de insolvență în privința întreprinderii de stat care a fost fondată de către organul central de specialitate sau a întreprinderii municipale care a fost fondată de autoritatea administrației publice locale, sau a întreprinderii în al cărei capital statutar statul deține mai mult de 35% din pachetul de acțiuni".

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (4), art. 5 alin. (3) și (5) lit. d) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, art. 4, 12¹, 269, 270 Cod de procedură civilă al Republicii Moldova, instanța de insolvență, -

d i s p u n e :

Se ridică excepția de neconstituționalitate al prevederilor sintagmei "al administrației publice centrale de specialitate sau autorităților administrației publice locale" conținută în textul normei prevăzută la art. 71 alin. (1) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012 (în vigoare pînă la modificările operate prin Legea nr. 141 din 16 iulie 2020, intrate în vigoare din 14 septembrie 2020), în cadrul examinării cauzei de insolvență intentate față de ÎIS "Acva-Nord".

Se remite Curții Constituționale a Republicii Moldova prezenta încheiere și sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Încheiere definitivă.

Președinte de ședință,
Judecător

Olga Jamba

Copia corespunde originalului
Judecător Olga Jamba

